

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Allianz: Η δημογραφική εξέλιξη αποτελεί αχίλλειο πτέρνα του ελληνικού συνταξιοδοτικού συστήματος – Ταχεία επιδείνωση

Την τρίτη έκδοση της έκθεσης "Global Pension Report" παρουσίασε η Allianz. Η έκθεση αναλύει 71 συνταξιοδοτικά συστήματα σε όλο τον κόσμο με τη βοήθεια του "Allianz Pension Index" (API) της εταιρείας. Ο δείκτης βασίζεται σε τρεις πυλώνες: την ανάλυση της δημογραφικής και δημοσιονομικής κατάστασης, καθώς και την αξιολόγηση της βιωσιμότητας (π.χ. χρηματοδότηση και περίοδοι εισφορών) και της επάρκειας (π.χ. κάλυψη και επίπεδα συντάξεων) του συνταξιοδοτικού συστήματος.

Συνολικά λαμβάνονται υπόψη 40 παράμετροι, με βαθμολογίες από 1 (καμία ανάγκη για μεταρρυθμίσεις) έως 7 (οξεία ανάγκη για μεταρρυθμίσεις). Το σταθμισμένο άθροισμα όλων των παραμέτρων αποτυπώνει την πίεση για μεταρρυθμίσεις στο εκάστοτε σύστημα.

Ελλάδα: Σε σταθερή βάση

Οι μεταρρυθμίσεις που ακολούθησαν την κρίση του ευρώ έχουν θέσει το ελληνικό συνταξιοδοτικό σύστημα σε σταθερή βάση, αναφέρει η Allianz στην ανάλυση της και προσθέτει: Αυτό αποτυπώνεται στην ισχυρή βαθμολογία του 2,9 στον πυλώνα της βιωσιμότητας (συνολική βαθμολογία: 3,5).

Ωστόσο, το αδύναμο σημείο του παραμένει η δημογραφική προοπτική, η οποία επιδεινώνεται ραγδαία. Ο δείκτης εξάρτησης ηλικιωμένων αναμένεται να αυξηθεί από 38% σε 65% μέσα στα επόμενα 25 χρόνια, κατατάσσοντας την Ελλάδα στις χώρες με τα υψηλότερα ποσοστά εξάρτησης στην περιοχή.

Άλλα σημεία προβληματισμού, που απαιτούν αντιμετώπιση, περιλαμβάνουν: το χάσμα εμπιστοσύνης και τις ανισότητες, το υψηλό δημόσιο χρέος, τα χαμηλά επίπεδα ιδιωτικών αποταμιεύσεων και τις περιορισμένες επαγγελματικές ευκαιρίες για εργαζόμενους μεγαλύτερης ηλικίας.

Ενδεικτικά, μόλις 7% των ανδρών άνω των 65 ετών συνεχίζουν να εργάζονται, ποσοστό πολύ χαμηλότερο σε σύγκριση με χώρες όπως η Ιαπωνία, η οποία θεωρείται το παγκόσμιο εργαστήριο για τις γηράσκουσες κοινωνίες, όπου το αντίστοιχο ποσοστό φτάνει το 35%.

Τα καλύτερα συνταξιοδοτικά συστήματα παγκοσμίως, με συνολική βαθμολογία κάτω από 3

Χώρα	Συνολική Βαθμολογία	Βασικές συνθήκες (βαθμολογία)	Βιωσιμότητα (βαθμολογία)	Επάρκεια (βαθμολογία)
Δανία	2.3	3.2	2.3	2.0
Ολλανδία	2.6	3.0	3.3	1.7
Σουηδία	2.6	2.9	2.9	2.2
Ιαπωνία	2.7	3.7	2.4	2.4
Νέα Ζηλανδία	2.8	3.6	3.3	2.0
Ισραήλ	3.0	2.9	3.0	2.9
Ελλάδα	3.5	4.7	2.9	3.4

Συνέχεια..

Η μεγαλύτερη ομάδα χωρών περιλαμβάνει εκείνες με συνολική βαθμολογία κάτω από 4, οι οποίες έχουν επείγουσα ανάγκη για μεταρρυθμίσεις για να προστατεύσουν τα συνταξιοδοτικά τους συστήματα από τις επιπτώσεις των δημογραφικών αλλαγών. Σε αυτή την ομάδα ανήκουν πολλές αναπτυσσόμενες χώρες, όπως η Μαλαισία, η Κολομβία και η Νιγηρία. Το βασικό τους πρόβλημα δεν είναι τόσο ο σχεδιασμός του συνταξιοδοτικού τους συστήματος, αλλά η περιορισμένη κάλυψή του: το ποσοστό των ανεπίσημα απασχολούμενων εργαζομένων που δεν καλύπτονται από το σύστημα υπερβαίνει συχνά το 50%. Σε αυτές τις χώρες, οι μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας αποτελούν προϋπόθεση για τη δημιουργία μιας ισχυρής συνταξιοδοτικής δομής. Διαφορετικά, το συνταξιοδοτικό σύστημα θα ενισχύσει περαιτέρω τις κοινωνικές ανισότητες. Τέλος, η τρίτη ομάδα περιλαμβάνει πολλές ευρωπαϊκές χώρες, όπως η Γερμανία, η Γαλλία και η Ιταλία, των οποίων τα συνταξιοδοτικά συστήματα έχουν κάνει μέχρι στιγμής δειλά βήματα προς την κεφαλαιοποίηση – με το διανεμητικό σύστημα (pay-as-you-go) να παραμένει κυρίαρχο. Ωστόσο, η ραγδαία γήρανση του πληθυσμού αυξάνει σημαντικά την πίεση για μεταρρυθμίσεις.

Μετανάστευση: Χάνει την αποτελεσματικότητά της

Η δημογραφική αλλαγή αποτελεί πραγματικότητα εδώ και χρόνια. Το προσδόκιμο ζωής αυξάνεται συνεχώς εδώ και δεκαετίες (με μόνο μια προσωρινή διακοπή λόγω της πανδημίας Covid-19), ενώ τα ποσοστά γεννήσεων συνεχίζουν να μειώνονται. Ωστόσο, ένας παράγοντας έχει μετριάσει σημαντικά τον αναμενόμενο αντίκτυπο στις αγορές εργασίας και στα κοινωνικά συστήματα: η μετανάστευση.

Τα τελευταία πέντε χρόνια, σχεδόν το 90% των 1,6 εκατομμυρίων νέων θέσεων εργασίας στη Γερμανία, οι οποίες υπόκεινται σε εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, καλύφθηκαν από μετανάστες. "Ακόμη κι αν δεν βρήκαν όλοι εργασία αμέσως, η μετανάστευση συνέβαλε σημαντικά συνολικά", αναφέρει η Michaela Grimm, συν-συγγραφέας της έκθεσης. "Δεν μπορούμε, όμως, να βασιζόμαστε σε αυτό στο μέλλον. Στις βασικές χώρες προέλευσης των μεταναστών, ο αριθμός των ανθρώπων που είναι διατεθειμένοι να μεταναστεύσουν μειώνεται διαρκώς. Παράλληλα, η Ευρώπη ενδέχεται να χάσει μέρος της ελκυστικότητάς της ως προορισμός μετανάστευσης. Γι' αυτό, είναι κρίσιμο να αξιοποιήσουμε ακόμη καλύτερα το υπάρχον εργατικό δυναμικό. Αυτό αφορά τις γυναίκες μερικής απασχόλησης, οι οποίες χρειάζονται μεγαλύτερη υποστήριξη όσον αφορά στη φροντίδα παιδιών και ηλικιωμένων, αλλά και τους ηλικιωμένους εργαζομένους, που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν διακρίσεις λόγω ηλικίας στην αγορά εργασίας".

Το κενό στις συνταξιοδοτικές αποταμιεύσεις μπορεί να καλυφθεί

Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Allianz, το συνταξιοδοτικό χάσμα αποταμίευσης για τις νεότερες γενιές στην ευρωζώνη ανέρχεται σε περίπου 350 δισεκατομμύρια ευρώ ετησίως κατά μέσο όρο. Αυτό μπορεί να φαίνεται τεράστιο ποσό, όμως μπορεί να γεφυρωθεί, εφόσον το ποσοστό αποταμίευσης αυξηθεί κατά 25%. "Η Generation X χρειάζεται να αποταμιεύει περισσότερο, ώστε να εξασφαλίσει το επιθυμητό επίπεδο διαβίωσης κατά τη συνταξιοδότηση, αυτό είναι αδιαμφισβήτητο", δηλώνει ο Ludovic Subran, Chief Economist της Allianz. "Ωστόσο, δεν πρέπει να επικεντρωνόμαστε μόνο στην πλευρά των νοικοκυριών και της αποταμίευσής τους. Είναι κρίσιμο να εξετάσουμε τη συνταξιοδοτική ασφάλεια και την ανάπτυξη των κεφαλαιαγορών ταυτόχρονα. Οι συνταξιοδοτικές αποταμιεύσεις πρέπει να επενδύονται αποδοτικά στην καινοτομία και τη μελλοντική ανάπτυξη. Αυτός είναι ο μοναδικός τρόπος για να ξεπεράσουμε τις προκλήσεις που δημιουργεί η δημογραφική αλλαγή – αλλά και η κλιματική αλλαγή. Σε αυτόν τον τομέα, η Ευρώπη εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σημαντικές ελλείψεις".

Πειραιώς: Αποκλειστικές συζητήσεις με τη CVC για το 70% της Εθνικής Ασφαλιστικής

Σε συνέχεια της ανακοίνωσης της 3ης Φεβρουαρίου 2025, η Piraeus Financial Holdings ενημερώνει την επενδυτική κοινότητα ότι έχει συμφωνήσει με το επενδυτικό κεφάλαιο CVC Capital Partners' Fund VII να προχωρήσουν σε αποκλειστικές συζητήσεις σχετικά με την ενδεχόμενη απόκτηση από την Πειραιώς ποσοστού 70% στην Εθνική Ασφαλιστική έναντι €469 εκατ.

Με την ολοκλήρωση της Ενδεχόμενης Συναλλαγής, η Πειραιώς αναμένεται να διαφοροποιήσει και να ενισχύσει περαιτέρω τις πηγές εσόδων της, δημιουργώντας σημαντικά υψηλότερη αξία για τους μετόχους της.

Βάσει των ανωτέρω, η proforma επίπτωση στην κεφαλαιακή θέση της Πειραιώς εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε περίπου 150 μονάδες βάσης έναντι του Σεπτεμβρίου 2024. Η επίπτωση αυτή αντιστοιχεί σε δείκτη κεφαλαίων με ικανοποιητικό κεφαλαιακό απόθεμα έναντι του επιπέδου Pillar 2 Guidance άνω των 200 μονάδων βάσης.

Η Πειραιώς προτίθεται να επιδιώξει το ενδεχόμενο υιοθέτησης του εποπτικού μηχανισμού Danish Compromise, σε σχέση με την εποπτική μεταχείριση της σκοπούμενης συμμετοχής της στο μετοχικό κεφάλαιο της Εθνικής Ασφαλιστικής, χειρισμός ο οποίος, εάν επιτευχθεί, θα μειώσει την κεφαλαιακή επίπτωση της Ενδεχόμενης Συναλλαγής σε λιγότερο από 100 μονάδες βάσης.

Η Εθνική Ασφαλιστική είναι η κορυφαία ασφαλιστική εταιρεία στην Ελλάδα, διαθέτοντας όλο το φάσμα των ασφαλιστικών προϊόντων, με μερίδιο αγοράς περίπου 14% (17% στις ασφαλίσειες ζωής και 11% στους γενικούς κλάδους) και €0,8 δισ. ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα το 2023. Το συνολικό ενεργητικό της διαμορφώθηκε σε €4 δισ. και το μετοχικό κεφάλαιο σε €0,4 δισ. το 2023. Η Εθνική Ασφαλιστική κατέγραψε κέρδη προ φόρων προσαρμοσμένα για μη επαναλαμβανόμενα στοιχεία περίπου €100 εκατ. το 2023.

Το δίκτυο πωλήσεων της Εθνικής Ασφαλιστικής εκτείνεται σε όλη την Ελλάδα και απαρτίζονταν το 2023 από περίπου 130 Γραφεία Δικτύου Πωλήσεων με περισσότερους από 1,6 χιλ. Ασφαλιστικούς Πράκτορες, 1,1 χιλ. Συνεργαζόμενα Ασφαλιστικά Πρακτορεία και περίπου 135 Συνεργαζόμενους Μεσίτες Ασφαλίσεων, υποστηριζόμενο και από δίκτυο 6 καταστημάτων.

Στην Ενδεχόμενη Συναλλαγή για την Πειραιώς ενεργούν, η UBS Europe SE ως αποκλειστικός χρηματοοικονομικός σύμβουλος, η Milliman ως αναλογιστικός σύμβουλος, και οι Milbank LLP και Μωράτης Πασσάς ως διεθνής και εγχώριος νομικός σύμβουλος της Πειραιώς αντίστοιχα.

Η Πειραιώς θα ενημερώσει άμεσα το επενδυτικό κοινό σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις εφόσον ανακύψει νέο ανακοινώσιμο γεγονός.

UBS: Οι Στρατηγικές των Μεγάλων Επιχειρήσεων για το Μέλλον

Οι επιχειρηματίες στις Ηνωμένες Πολιτείες εμφανίζονται πιο αισιόδοξοι σε σύγκριση με τους συναδέλφους τους από άλλες περιοχές, όσον αφορά τις προοπτικές της οικονομίας και των κλάδων τους, σύμφωνα με την πρώτη Έκθεση Παγκόσμιας Επιχειρηματικότητας της UBS.

Η έκθεση παρέχει πολύτιμες πληροφορίες για τις μελλοντικές επενδυτικές τάσεις, τα σχέδια προσλήψεων και τον ρόλο της τεχνητής νοημοσύνης (AI), ενώ παράλληλα αναδεικνύει βασικές ανησυχίες και προκλήσεις για τις επιχειρήσεις.

Ο Benjamin Cavalli, Επικεφαλής Στρατηγικής Πελατών της UBS, σημειώνει: «Είναι κρίσιμο να κατανοήσουμε πώς σκέφτονται και προετοιμάζονται οι κορυφαίοι επιχειρηματίες καθώς προχωράμε σε μια δεκαετία οικονομικής ανάπτυξης, τεχνολογικών καινοτομιών, αλλά και προκλήσεων όπως η πανδημία και οι γεωπολιτικές εντάσεις».

Η UBS, αν και φημίζεται κυρίως ως παγκόσμιος διαχειριστής πλούτου, συνεργάζεται επίσης με χιλιάδες επιχειρηματίες και οικογενειακές επιχειρήσεις, πολλές από τις οποίες έχουν μακρά ιστορία. Η συγκεκριμένη έκθεση συγκεντρώνει τη γνώση αυτών των καινοτόμων ηγετών, εστιάζοντας τόσο στις άμεσες επιχειρηματικές στρατηγικές τους όσο και στα σχέδιά τους μέχρι το τέλος της δεκαετίας.

Αισιοδοξία στην Αμερική

Η έρευνα της UBS πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή 156 επιχειρηματιών-πελατών της τράπεζας, οι οποίοι εκπροσωπούν επιχειρήσεις με συνολικά ετήσια έσοδα 19,1 δισεκατομμυρίων δολαρίων.

Το 61% των ερωτηθέντων δηλώνουν αισιόδοξοι για τον κλάδο τους στους επόμενους 12 μήνες, ενώ μόλις το 17% εκφράζει απαισιοδοξία. Οι Αμερικανοί επιχειρηματίες ξεχωρίζουν ως οι πιο αισιόδοξοι, με την εμπιστοσύνη να είναι ιδιαίτερα έντονη στους τομείς της τεχνολογίας, της υγειονομικής περίθαλψης και της βιομηχανίας. Αντίθετα, μικρότερη αισιοδοξία παρατηρείται στους κλάδους των καταναλωτικών προϊόντων.

Σε ό,τι αφορά τις επενδύσεις, το 51% των επιχειρηματιών προβλέπει αύξηση των επενδυτικών δαπανών μέσα στον επόμενο χρόνο, ενώ το ποσοστό αυτό εκτοξεύεται στο 86% σε ορίζοντα πενταετίας. Οι τομείς που αναμένεται να απορροφήσουν το μεγαλύτερο μέρος των επενδύσεων είναι η ανάπτυξη ανθρώπινου δυναμικού, οι στρατηγικές εξαγορές και η τεχνολογία.

Περίπου το 54% εκτιμά ότι οι επιχειρήσεις θα επενδύσουν περισσότερο στο προσωπικό τους, όχι μόνο μέσω νέων προσλήψεων, αλλά και μέσω κινήτρων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Ταυτόχρονα, το 53% αναμένει αναθέρμανση στις εξαγορές και τις στρατηγικές συνεργασίες, ενώ το 47% προβλέπει επενδύσεις στον ψηφιακό μετασχηματισμό και τις υποδομές τεχνητής νοημοσύνης.

Η Εξέλιξη της Αγοράς Εργασίας

Περισσότεροι από 4 στους 10 (44%) επιχειρηματίες εκτιμούν ότι οι εταιρείες του κλάδου τους θα αυξήσουν το εργατικό δυναμικό τους μέσα στον επόμενο χρόνο. Σε πενταετή ορίζοντα, το ποσοστό αυτό ανεβαίνει στο 68%.

Οι προσδοκίες για αύξηση του προσωπικού είναι υψηλότερες στην Αμερική και την Ελβετία, ενώ στην Ευρώπη και την Ασία-Ειρηνικό οι επιχειρηματίες εστιάζουν περισσότερο σε εξαγορές και επενδύσεις στην τεχνητή νοημοσύνη.

Παράλληλα, το 52% των ερωτηθέντων επισημαίνει ότι οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν δυσκολίες στην εύρεση προσωπικού, γεγονός που έχει οδηγήσει το 45% να αυξήσει τις αμοιβές ή να προσφέρει επιπλέον κίνητρα για τη διατήρηση εργαζομένων.

Τεχνητή Νοημοσύνη: Ευκαιρίες και Προκλήσεις

Η τεχνητή νοημοσύνη αναδεικνύεται ως ο σημαντικότερος παράγοντας ανάπτυξης για τις επιχειρήσεις. Το 62% των ερωτηθέντων θεωρεί ότι η AI προσφέρει τη μεγαλύτερη εμπορική ευκαιρία για τον κλάδο τους, με τις υψηλότερες προσδοκίες να καταγράφονται στους τομείς της τεχνολογίας και της υγειονομικής περίθαλψης.

Σε πενταετή ορίζοντα, το 67% των επιχειρηματιών εκτιμά ότι η AI θα συμβάλει στη βελτίωση της παραγωγικότητας. Παράλληλα, οι μεγαλύτεροι κίνδυνοι που εντοπίζονται για τους επόμενους 12 μήνες είναι η πολιτική αβεβαιότητα (53%), οι υψηλότεροι φόροι (42%) και οι γεωπολιτικές εντάσεις (41%).

Σε βάθος πενταετίας, η ανησυχία για την αύξηση της φορολογίας γίνεται ακόμη πιο έντονη, με το 46% των επιχειρηματιών να τη θεωρεί ως τον σημαντικότερο αρνητικό παράγοντα για τις επιχειρήσεις τους.

Περιφερειακές Τάσεις

Αμερική: Το 71% των επιχειρηματιών δηλώνει αισιοδοξία για τις προοπτικές του κλάδου τους, ενώ το 57% εκτιμά ότι οι εταιρείες θα αυξήσουν τις επενδύσεις τους μέσα στον επόμενο χρόνο. Σε βάθος πενταετίας, το ποσοστό αυτό φτάνει στο 86%.

Ευρώπη: Το 52% των ερωτηθέντων εκφράζει αισιοδοξία για τον κλάδο τους, ενώ το 50% αναμένει αύξηση του προσωπικού στις επιχειρήσεις μέσα στον επόμενο χρόνο.

Ελβετία: Το 50% των επιχειρηματιών εμφανίζεται αισιόδοξο, ενώ το 43% εκτιμά ότι οι εταιρείες θα αυξήσουν τις θέσεις εργασίας τους.

Ασία-Ειρηνικός: Το 59% των επιχειρηματιών δηλώνει αισιοδοξία, ωστόσο η εστίαση παραμένει περισσότερο στις εξαγορές και τις επενδύσεις στην AI, παρά στην αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού.

Συμπέρασμα

Η έκθεση της UBS προσφέρει μια εις βάθος ματιά στις στρατηγικές και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι επιχειρηματίες σε παγκόσμιο επίπεδο. Ενώ η αισιοδοξία είναι παρούσα, κυρίως στην Αμερική, οι επιχειρήσεις παραμένουν προσεκτικές απέναντι σε παράγοντες όπως η πολιτική αβεβαιότητα, οι φόροι και οι γεωπολιτικές εξελίξεις. Παράλληλα, η τεχνητή νοημοσύνη διαμορφώνεται ως βασικός μοχλός ανάπτυξης, προσφέροντας ευκαιρίες αλλά και νέες προκλήσεις.

Πηγή: UBS

Επενδυτικοί Οίκοι: Η Εμπορική Αβεβαιότητα Απειλεί την Ανάπτυξη της Ευρωζώνης

Ένα νέο κύμα εμπορικής αβεβαιότητας ενδέχεται να επιδεινώσει την ήδη εύθραυστη οικονομία της Ευρωζώνης, προειδοποιούν κορυφαίες επενδυτικές τράπεζες. Με τις αναπτυξιακές προοπτικές του μπλοκ να είναι δυσοίωνες και τα εταιρικά κέρδη υπό πίεση, οι αναλυτές εκτιμούν ότι οι αγορές πρέπει να προετοιμαστούν για μια δύσκολη χρονιά.

Αναθεωρημένες Προβλέψεις Ανάπτυξης

Σύμφωνα με τις Goldman Sachs και JP Morgan, οι δασμοί που προωθεί η κυβέρνηση των ΗΠΑ, σε συνδυασμό με πιθανά αντίποινα από την Ε.Ε., θα μπορούσαν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις οικονομικές προοπτικές της Ευρωζώνης.

Η Goldman Sachs εκτιμά ότι, εάν επιβληθούν δασμοί στις εισαγωγές από την Ε.Ε., η ανάπτυξη του ΑΕΠ θα υποχωρήσει στο 0,7% το 2025, χαμηλότερα από τη μέση πρόβλεψη του 1% και την εκτίμηση της ΕΚΤ για 1,1%.

Ο επικεφαλής οικονομολόγος της Goldman Sachs για την Ευρώπη, Sven Jari Stehn, επισημαίνει ότι σε περίπτωση δασμών ύψους 10% και πλήρων αντυποίνων από την Ε.Ε., η ανάπτυξη θα μπορούσε να μειωθεί κατά μία ποσοστιαία μονάδα.

Πίεση στα Εταιρικά Κέρδη

Πέρα από το ΑΕΠ, η εμπορική αβεβαιότητα αναμένεται να επηρεάσει και την κερδοφορία των επιχειρήσεων:

Η Goldman Sachs προβλέπει αύξηση μόλις 3% στα κέρδη ανά μετοχή το 2025, σημαντικά χαμηλότερη από τη μέση πρόβλεψη του 8%.

Η τράπεζα τονίζει ότι αυτή η πτώση δεν οφείλεται μόνο στους δασμούς, αλλά και στο γενικότερο κλίμα αβεβαιότητας στις εμπορικές συναλλαγές.

Οι Κλάδοι με τη Μεγαλύτερη Ευαλωτότητα

Οι κλάδοι με υψηλά περιθώρια κέρδους και αμυντικά χαρακτηριστικά, όπως η υγεία, επηρεάζονται λιγότερο από την αβεβαιότητα.

Αντίθετα, οι αυτοκινητοβιομηχανίες και οι κυκλικές μετοχές, που είναι πιο ευαίσθητες στις μακροοικονομικές εξελίξεις, αναμένεται να δεχθούν ισχυρό πλήγμα.

Οι μετοχές υψηλής κεφαλαιοποίησης των λεγόμενων GRANOLAS (GSK, Roche, ASML, Nestlé, Novartis, Novo Nordisk, L'Oréal, LVMH, AstraZeneca, SAP, Sanofi) τείνουν να υπεραποδίδουν σε περιόδους αβεβαιότητας, παρά τη χαμηλή απόδοσή τους πρόσφατα.

Πιθανά

Ευρωπαϊκά

Αντίποινα

Αβεβαιότητα επικρατεί και σχετικά με την απάντηση της Ε.Ε. στους αμερικανικούς δασμούς:

Σύμφωνα με τη Nora Szentivanyi της JP Morgan, η Κομισιόν έχει δηλώσει ότι θα απαντήσει «αποφασιστικά» σε τυχόν εμπορικούς περιορισμούς.

Εάν ακολουθήσει τη στρατηγική του 2018, μπορεί να στοχεύσει συγκεκριμένα αμερικανικά προϊόντα, αποφεύγοντας τα ενεργειακά αλλά επιβάλλοντας υψηλούς δασμούς (άνω του 50%) σε αγαθά που επηρεάζουν τη βάση ψηφοφόρων του Trump.

Συμπέρασμα

Η JP Morgan υπολογίζει ήδη ότι η αυξημένη εμπορική αβεβαιότητα θα αφαιρέσει 0,5% από την ετήσια ανάπτυξη της Ευρωζώνης τα επόμενα τέσσερα τρίμηνα. Αν επιβεβαιωθούν οι φόβοι για κλιμάκωση του εμπορικού πολέμου, οι οικονομικές προοπτικές της περιοχής θα επιδεινωθούν περαιτέρω.